EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2007/2212(INI)

17.1.2008

ONTWERPVERSLAG

over de rol van het maatschappelijk middenveld in het drugsbeleid van de Europese Unie
(2007/2212(INI))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Giusto Catania

PR_INI

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....3

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de rol van het maatschappelijk middenveld in het drugsbeleid van de Europese Unie (2007/2212(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien zijn aanbeveling van 15 december 2004 aan de Raad en de Europese Raad betreffende de Europese strategie inzake drugsbestrijding (2005-2012)[1],

– gezien het Groenboek van de Commissie van 26 juni 2006 over de rol van het maatschappelijk middenveld in het drugsbeleid van de Europese Unie (COM(2006)0316),

– gezien het op 18 april 2007[2] gepubliceerde verslag over het resultaat van de openbare raadpleging die in het kader van bovengenoemd groenboek is gehouden,

– gelet op Titel VI van het EU-Verdrag en met name artikel 29 en artikel 31, lid 1, onder e) daarvan,

– gezien de internationale, Europese en nationale instrumenten ter bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en met name de bescherming van het recht op leven en gezondheid,

– gelet op de VN-Verdragen inzake verdovende middelen van 30 maart 1961, zoals gewijzigd bij het Protocol van Genève van 25 maart 1972, inzake psychotrope stoffen van 21 februari 1971, en inzake de bestrijding van de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen van 19 december 1988,

– gezien Verordening (EEG) nr. 302/93 van de Raad van 8 februari 1993 tot oprichting van een Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving[3],

– gezien het jaarverslag 2007 van het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving[4],

– gelet op Besluit nr. 1150/2007/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 september 2007 tot vaststelling van het specifieke programma "Drugspreventie en -voorlichting" voor de periode 2007-2013 als onderdeel van het algemene programma "Grondrechten en justitie"[5] en met name de artikelen 2 t/m 7 daarvan,

– gezien het werkdocument van de Commissie *"2006 Progress Review on the implementation of the EU Drugs Action Plan (2005-2008)"* van 21 december 2006 (SEC(2006)1803),

– gezien de mededeling van de Commissie van 10 december 2007 over het voortgangsverslag 2007 over de tenuitvoerlegging van het EU-drugsactieplan (2005-2008) (COM(2007)0781),

[1] PB C 226E van 15.9.2005, blz. 233.
[2] http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm.
[3] PB L 36 van 12.2.1993, blz. 1.
[4] http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index407EN.html.
[5] PB L 257 van 3.10.2007, blz. 23.

– gezien het EU-drugsactieplan (2005-2008) dat de Raad in juni 2005 heeft aangenomen[1],

– gelet op Besluit 2005/387/JBZ van de Raad van 10 mei 2005 inzake de uitwisseling van informatie, de risicobeoordeling en de controle ten aanzien van nieuwe psychoactieve stoffen[2],

– gezien de EU-drugsstrategie (2005-2012) die door de Europese Raad van 16-17 december 2004 werd gesteund[3],

– gezien Verordening (EG) nr. 273/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 inzake drugsprecursoren[4],

– gezien de beleidsverklaring over drugs en de resoluties die zijn aangenomen tijdens de speciale zitting van de Algemene Vergadering van de VN (SAVVN) van 8 en 10 juni 1998,

– gezien de activiteiten van de VN en met name de 51ste zitting van de Commissie verdovende middelen, die van 10 t/m 14 maart 2008 zal plaatsvinden[5],

– gelet op artikel 45 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A6-0000/2008),

A. overwegende dat het zaak is een diepgaandere dialoog te stimuleren tussen de verschillende actoren van het maatschappelijk middenveld (op nationaal, regionaal en plaatselijk niveau) met een Europese dimensie en rekening houdend met de voordelen die een daadwerkelijke en concrete dialoog met het maatschappelijk middenveld kan bieden bij het formuleren, uitvoeren en evalueren van de besluiten op het gebied van het drugsbeleid, zowel op nationaal als op Europees niveau,

B. overwegende met name dat de ervaring van het maatschappelijk middenveld een belangrijke bijdrage kan leveren op specifieke gebieden van het drugsbeleid zoals preventie, voorlichting, de rehabilitatie en de sociale integratie,

C. overwegende dat de strategie van de Europese Unie op drugsgebied (2005-2012) als prioritaire doelstelling de versterking van de rol van het maatschappelijk middenveld met betrekking tot drugs heeft,

D. overwegende dat het Groenboek over de rol van het maatschappelijk middenveld in het drugsbeleid van de Europese Unie en het opzetten van het Drugsforum de eerste concrete stappen zijn op weg naar de verwezenlijking van deze doelstelling,

E. overwegende dat een betere synergie tussen het maatschappelijk middenveld en de Europese instellingen en organen van belang is om een relatie van permanente raadpleging tot stand te brengen en de uitwisseling van informatie en optimale praktijken te stimuleren,

[1] PB C 168 van 08.07.2005, blz. 1.
[2] PB L 127 van 20.05.2005, blz. 32.
[3] Raad van de EU, EU-drugsstrategie (2005-2012) doc. 15074/1/04.
[4] PB L 47 van 18.02.2004, blz. 1.
[5] ://www.unodc.org/documents/commissions/CND-Session51/CND-51_Info_Participants.pdf.

F. overwegende dat de actie en het opwaarderen van de rol van de maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met de samenwerking met derde landen en de bevordering van alternatieve en duurzame strategieën voor het drugsvraagstuk van fundamenteel belang zijn,

G. overwegende dat de opwaardering van het werk van Europese verenigingen en netwerken in het kader van de internationale dimensie een prioritaire doelstelling is, omdat aldus meer samenwerking en interactie op dit gebied wordt bevorderd,

1. erkent het belang van het maatschappelijk middenveld als essentiële actor bij het gebied van het drugsbeleid;

2. wijst andermaal op het belang van het maatschappelijk middenveld voor het formuleren, uitvoeren en evalueren van het drugsbeleid waarbij de toegevoegde waarde van het maatschappelijk middenveld ligt in de ervaringen in het veld; erkent in dit verband het potentieel van het maatschappelijk middenveld voor de uitwisseling van informatie en optimale praktijken bij de concrete uitvoering van het drugsbeleid;

3. erkent hoe essentieel de rol van NGO's en vrijwilligersorganisaties is voor de ontwikkeling van vernieuwende benaderingen die zijn gebaseerd op de realistische evaluatie van de bestaande behoeften;

4. dringt aan op de versterking van de rol van het maatschappelijk middenveld bij het nastreven van een drugsbeleid dat wordt gekenmerkt door een Europese aanpak, die toch het voornaamste doel van de drugsstrategie van de Europese Unie (2005-2012) is,

5. is verheugd over de tenuitvoerlegging van het specifieke programma "Drugspreventie en -voorlichting" voor de periode 2007-2013 en wijst erop dat de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij de uitvoering en ontwikkeling van de drugsstrategie van de Europese Unie (2005-2012) een specifieke doelstelling van dit programma is,

6. betreurt de achterstand die is ontstaan bij de uitbetaling van de in het kader van het programma ter beschikking gestelde financiële middelen,

FORUM - structurele dimensie

7. onderstreept het belang van het instellen van het drugsforum als eerste stap op weg naar een concretere en constructievere betrokkenheid van de Europese maatschappelijke verenigingen bij de communautaire dynamiek inzake het drugsbeleid;

8. betreurt het feit dat sommige verenigingen het probleem aan de orde hebben gesteld van de gebrekkige transparantie van de criteria voor de selectie van de verenigingen die aan het drugsforum deelnemen;

9. herinnert aan het feit dat het drugsforum niet tot doel heeft een assemblee in het leven te roepen als platform voor verscheidene ideologieën, maar een praktisch instrument in te voeren ter ondersteuning van het uitwerken en toepassen van drugsbeleid op basis van concrete adviezen;

10. betreurt de beperkte deelneming van representatieve organisaties uit de nieuwe lidstaten aan het drugsforum; onderstreept de noodzaak van een grotere betrokkenheid van het

maatschappelijk middenveld uit de nieuwe lidstaten in het licht van het belang van deze landen in een grotere Europese Unie;

11. vraagt de Commissie om een preciezere afbakening van de rol van het drugsforum ten einde de uiteindelijke doelstellingen van de raadpleging ervan vast te leggen;

12. hoopt dat de dialoog met het maatschappelijk middenveld een tastbare invloed op de Europese besluitvorming zal hebben; acht het derhalve noodzakelijk de dialoog met het maatschappelijk middenveld te institutionaliseren als een instrument voor permanent overleg met de instellingen van de Europese Unie in het kader van de doelstellingen die zijn vastgelegd in de drugsstrategie van de Europese Unie (2005-2012) en van de toekomstige initiatieven;

13. onderstreept het belang van een formele betrokkenheid van het drugsforum bij de evaluatie van het actieplan 2005-2008 die de Commissie in de loop van 2008 zal verrichten;

14. moedigt de lidstaten aan tot een transparantere en diepgaandere dialoog met het maatschappelijk middenveld, overeenkomstig de in het actieplan 2005-2008 afgebakende doelstellingen (doelstelling 3, actie 3.2);

15. dringt erop aan dat wordt nagedacht over de noodzaak om het drugsforum aanwezig te laten zijn tijdens de bijeenkomsten van het Voorzitterschap van de Europese Unie met de nationale drugscoördinatoren, zoals in het recente verleden reeds diverse malen is gebeurd; meent dat de deelneming van het drugsforum aan dergelijke bijeenkomsten niet de deelneming van de NGO's en andere actoren van het maatschappelijk middenveld in de weg mag staan;

16. onderstreept dat een ononderbroken dialoog tussen het maatschappelijk middenveld en het Europees Parlement belangrijk is; stelt in dit verband voor dat het Europees Parlement een jaarlijkse conferentie met het drugsforum organiseert om informatie over de actuele stand van zaken in het drugsbeleid te delen, deze te bespreken en te analyseren;

17. acht het noodzakelijk een sterke synergie tot stand te brengen tussen de activiteit van het forum en het Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD); stelt voor om in het jaarsverslag van het Waarnemingscentrum een gedeelte te reserveren voor de activiteiten van het maatschappelijk middenveld ten einde deze dialoog zichtbaarder en concreter te maken;

18. dringt erop dat de Europese Unie meer middelen uittrekt ter ondersteuning van de activiteiten van de Europese maatschappelijke organisaties in verband met de lopende projecten en de toekomstige initiatieven op dit gebied;

Maatschappelijk middenveld - de interne dimensie

19. onderstreept het belang van de actie van het maatschappelijk middenveld bij de verwezenlijking van de doelstellingen die in de drugsstrategie van de Europese Unie (2005-2012) zijn afgebakend op het stuk van de preventie, de voorlichting en het beheer van de met de verslaving verband houdende problemen;

20. dringt erop aan dat de Europese en nationale betrokkenen meer aandacht besteden aan de vernieuwende aspecten die de ervaring van de maatschappelijke organisaties kan bieden bij de verwezenlijking van de drugsstrategie van de Europese Unie (2005-2012), met name ten

aanzien van de maatregelen tot beperking van de schade en de maatregelen met het oog op rehabilitatie en sociale integratie;

21. acht het belangrijk de Europese dialoog met de consumentenorganisaties te versterken als een noodzakelijk aspect om de uitdagingen van de sociale integratie en rehabilitatie te kunnen aangaan;

22. dringt erop aan de participatie van de maatschappelijke organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de preventie van en de voorlichting over het gebruik van psychotrope stoffen op de werkplek te vergroten;

23. is van mening dat de specifieke kennis van de maatschappelijke organisaties een belangrijke rol kunnen spelen bij de behandeling van drugsverslaafden die in de gevangenis zitten;

24. verzoekt de lidstaten en de Commissie om initiatieven in de probleemwijken van de grote steden te bevorderen ten einde in samenwerking met de maatschappelijke en vakbondsorganisaties trajecten uit te stippelen voor de preventie van het gebruik van psychotrope stoffen;

25. verzoekt de Commissie en de lidstaten om in samenwerking met ouder- en studentenverenigingen programma's te bevorderen, die tot doel hebben op scholen voorlichtingscampagnes op te zetten over drugs en de uitwerkingen ervan op de gezondheid;

26. onderstreept het belang van de maatschappelijke organisaties voor sociaal werk op straat met het oog op de uivoering van beleid tot beperking van de schade;

27. verzoekt het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten om een studie te verrichten naar de gevolgen van het antidrugsbeleid en na te gaan in welke mate dit heeft bijgedragen tot de schending van de grondrechten van het Europees maatschappelijk middenveld;

Maatschappelijk middenveld - de externe dimensie

28. erkent het belang van de rol van het maatschappelijk middenveld voor de externe dimensie van het Europese drugsbeleid en waardeert het feit dat de Europese Unie wereldwijd een voortrekkersrol in de drugsbestrijding vervult voor wat betreft de financiering van externe programma's en acties;

29. dringt erop aan een externe Europese strategie uit te werken en te steunen die een duurzame, tastbare en praktische uitwerking heeft op de situatie in de regio's waar de grondstoffen voor drugs worden geproduceerd;

30. onderstreept de ervaring van de Europese organisaties die zich bezighouden met de omschakeling van plaatselijke teelt op commerciële, therapeutische en medische producten;

31. verzoekt de Commissie en de lidstaten een samenwerking op gang te brengen en te consolideren met Europese maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor de productie van legale stoffen uit cocabladeren als een manier om doelmatig bij te dragen aan de internationale bestrijding van de drugshandel door de grondstoffen voor drugs aan de handel te onttrekken;

32. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de initiatieven van het maatschappelijk middenveld te steunen voor samenwerking met Afghanistan op het gebied van de

drugsbestrijding en de democratisering van het land, door middel van de bevordering van proefprojecten zoals "papaver voor medicijnen", die erop gericht zijn na te gaan welke voordelen het toekennen van vergunningen voor de papaverteelt voor medisch gebruik kan opleveren en op welke wijze dit mogelijk is;

33. verzoekt de Commissie en de lidstaten gebruik te maken van de samenwerking met onderzoekscentra, verenigingen, gespecialiseerde instituten en leden van het maatschappelijk middenveld die in de afgelopen jaren een referentiepunt vormden voor beleidsmaatregelen met het oog op de drugsbestrijding, voor analyses van de geopolitieke situatie en de economische stromen die voortkomen uit de internationale handel in verdovende middelen;

34. acht het belangrijk de samenwerking van de Europese verenigingen met internationale netwerken van verenigingen die werkzaam zijn op het gebied van drugs te bevorderen ten einde de uitwisseling van ervaring en informatie te stimuleren;

35. volgt met belangstelling de ervaringen van het Comité van NGO's inzake verdovende middelen in Wenen, een comité van vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties bij het Bureau van de Verenigde Naties voor drugs- en misdaadbestrijding (UNODC); legt met name de nadruk op het nut van voorstellen zoals *Beyond 2008* dat vooral tot doel heeft de rol van het maatschappelijk middenveld te bevorderen bij de tienjaarlijkse herziening van de parameters die in 1998 zijn vastgelegd tijdens de speciale zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (SAVVN) over verdovende middelen; stelt voor een analoge raadpleging in te stellen tussen de Europese verenigingen met het oog op de herziening van de drugsstrategie van de Europese Unie na 2012;

-o0o-

36. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en, ter informatie, aan de Europese Raad, de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten, het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving, de Raad van Europa en de Verenigde Naties en hun gespecialiseerde agentschappen.